

Nevepeno
Poprijeta Devica Marija

I letni ticski, 6. st.

1905. majus.

Zmozsna
Gospa Vogrszka

POBOZSEN ✕ MESZECSEN LISZT.

REDI GA.

Klekl Jozsef, Plebanos Pri Szv. Szebestjani.

Vszebina.

1. Szresen: Nevtepeno poprijéta Devica Marija (VI.) 161
2. Szresen: Med Szrca Jezusovoga pétkih te deveti 163
3. Bassa Ivan: Marija, pomocsnica krsztsenikov. . 165
4. Szresen: Zakaj sze jaz pri Jezusi rad drzim? . 170
5. Dober prijatel: Oszlobodjeni voják. 170
6. Szobocsánec: Pokore szvesztvo. 175
7. Szresen: Pod obranbov Blázsene Device Marije. 179
8. Pol v nebésza. 186
9. Glászi 191

Rednikovo na glasz dávanje.

Zvün drügoga i trétjega sznopiesa sze ovi vszi dobijo pri Klekl Jozsefi plebánosi pri szv. Szebestjáni (Szt. Sebestyén, p. Baty-tyánd Vasm).

Dobijo sze zvün toga csiszla za deco po 4, 5, 6, 8 krajearih.

Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga szamosztana (klostra) v krajini Szlovenszkoi na Vogrszkom.

NEVTEPENO POPRIJÉTA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPA VOGRSZKA

POBOZSEN MESZECSEN LISZT.

Nevtepeno Poprijeta Devica Marija.

1854. dec. 8.—1904. dec. 8.

VI.

24.

Eperjesi na Vogrszkom szo za skolnike sze vucsécsi mladenci dokonesali, ka z szvoje kasze vszako leto 25 koron poslejo na dober namen rimszkomi szvétomi ocsi na szpomin pétdeszéltetnice Nevtepenoga Marijina Poprijélja.“

25. Z celoga szveta szo posilali v Rim velike dáre na ono diamantno korono, z sterov szo szv. ocsa premnocsega leta decembra 8-ga veliko podobo Nevtepeno v cérkvi szv. Petra koronúvali. Edna goszpá z Cambrai-e (Francozko) je za edno zvezdo korone 14 diamantov darúvala za szvojih 14 decé za hválodávanje Nevtepenoj, ka je v zsitki obdrzsála. Na ovoni szveti bo sze Neptepena zagotovo túdi szkrbela za

to deco, naj kak 14 zvezd szvetijo okoli njénoga tronusa na vsze veke.

Na to korono szo z vün toga darüvali: Vanutelli cardinalis z Rima eden brillians, Mora Talucingo eden plemeniti goszpod z Mexice eden v zláti prsztan vkováni diamant, barcelonszki kanonicje 12 diamantov za edno zvezdoj; parizska glávna bratovesina^{va} (Zmagovalna Bl. D. Marija) 12, Hildebrand Peter apat z Hemptin-a, (Belgium) 2, M. I. Gargano z Salerne 1 diamant.

Kralica Majnikova.

26. Na Polszkom szo prelepe szlavnoszti dicsile Ney-tepene diko, vnogo vküppobránih knjig jo je szlavilo, veliko szpráviscse szo meli, na sterom je vküpszprávlene od Surrynszky-ja narejena, Marijo dicsécsa igra razveszeljávala.

27. Na Talijanszkom, Francozkom, Portugalszkom, Spanjolszkom, v jüzsnoj Ameriki v Szrednjoj Ameriki szo sze vnoge knige piszale i razsirjávale. Mad vszemi

knigami nájbole je pobüdjávala krscsanszke duse na lübézen do nevtepene kralice jezuita Pérez Nazarius-a „El ano de le Immacolada. Proyectos y esperanzas.“

28. V Lourdesi szo petnájszet kapelic v szpodnjoj cerkvi Rozsnoga venca goriposztavili, vszakoj szkrivnoszti edno naszpomin. Talijani szo edno kapelico okincsili z prelepim oltárom z mramora i z drügimi drágocsami.

Vidite drági krscseniki, ka vsze ne zmiszli decsinszka lübv! Deca szmo Marijina, mati nam je ona, csi jo radi mamó, radi njoj dajmo dáre; i dár, steroga zsele od nász, je tiszti, od steroga sze nájzsmetnej odtrgnemo. Premislimo szí, ka nasz nájzsmetne sztáne — jeli poniznoszt, ali csisztoszt, jeli krotkoszt ali darovitnoszt, jeli tréznoszt, ali pobožnoszt. — Oh dajmo to, ka nam je najzsmetne vesiniti v dár Nevtepenoj.

Szrcsen.

(Dale.)

Med Szrca Jezusovoga pétkih te devéti.

Gda szí sze tak mocsno nakano, včaszi je minola tvoja odórnoszt do molitvi, včaszi je henjalo zapelavanje, stero te je k nerédnomi vzsivanji vleklo; včaszi me ne bojao; z ednov recs-jov szküsávanji szí na ednok glavo odszekao.“

Rudolf me je tak csüdno glédao; ne je znao, kak jaz to vsze znam; ali z njegovih odkritoszresnih ocsih szam zvédo, ka mi na meszti nihá, ka právim.

Zdaj je pretrgno Collius Robert prevovedávanje.

Dopüscenje proszim, precasaztiti goszpód, ka njim v gucs vuidem. Jaz szem rávno tak, kak Rudolf. Nikak szí nemrem to v glavo z biti, kak szo mogli oni to vsze tak na ténko razlozsiti, tak dabi z knige csteli.“

„Dühovniki szmeh vuide.“

„To szem jaz po racsuni vsze vszamet vzeo; da to szam vido, ka je té velki nagib k pitvini pri tom mladén-

cseki escse ne mogla návada biti, záto szém szklepao, ka njemi ga je hűdi dűh obűdo vu szrci, naj njemi zsnjim razum z moti, pamet oszlabi.

„Te pa vrág csloveka escse na pitvino szkűsáva!“
pitao je bojazljivo Henrik.

No to pitanje ti z ednov drűgov prigodbov odgovorim, odgovorili szo dűhovnik.

„Gda szem sze v szeminariumi na dűhovnistvo vesio, osztro nam je bilo kajenjé prepovedano. Jaz szem pa prle veliki prijátel bio szmodkam, ta prepoved sze mi je záto zsmetna vidla. Edno jűtro — zse szem eno sészt meszecov mogo v závodi biti — sztrahovitno zselenje do kajenjá sze je pobűdilo vu meni. Med jűtrásnjov molitvov, escse pod szvetov mesov me je miszel motila, jaj kak bi dobro bilo zdaj edno havanno szkaditi; med vcsenjom szem szí toiszto premislávao. Pred ocsmi mi je z mirom dim sztao, kak sze szmodke vűkobáca i pred ocsmi szem-tam kota; escse bi szrakico tá dao, naj szamo en cigár dobim. Zse szem szám na szébe csemereen bio, ali itak szam szí ne mogeo toga mislenja odbiti. Té miszli szo me escse na nocsni pocsinek szprevájale, vszneh szem kadio, ali tem bole me je mantralo v gojdno, gda szem sze prebűdo. Tri stiri dni je to obvűpno csűtenje pri meni bilo. Na szlednje szem sze pa li mocsno nakana, ka kakstűcs te zse bo, ali odprávim to szkűsávanje, so bom k mojemi szpovedniki, njim ponizno odkrijem moj zsalosztev sztán, ve sze njim vendar pomilim pa mi ponűdijo eden cigár. Moj szpovednik szo eden szvétí sztarec bili, ki szo vu szvojem zshivlenji vnogo vidili i szkűsávali. Mirovno szo poszlűhnoi mojo tozsbo i potem etak to zsműcszo razlozsili.

„Drági prijátel, to je dobro znaménje, od koj sze tozsíte. Cse hűdi dűh v pamet vzeme, ka eden mladénc sze odűrno v kraj obrné od onoga greha, na steroga ga scsé nagnoti, te vűpoiscse njegovo szlaboszt i pri tom ga napáda. Vasa szlaboszt je kajenjé. Zaprvíce vasz szamo na poszelenje szmodke nagible, potem pa na drűgo hűdobijo. Ali vi szte odkrili to i sztem neprijátala szmrtno ranili. On odűrjáva szvetloszt — vi szte ga sztem pripopovedavanjom vűovadili.“

Szrcsen.

(Dale.)

Marija, pomocsnica krsztsenikov.

maj. 24-ga.

Iszlina, da je celi ete meszec bl. D. Mariji poszvecseni. Znamo, da szo meszta, kde sze vszaki den pobożnoszti obszlűzsavajo na csaszť Marije, kralice majnikove; nego jesz osztanem eti pri mojem prvom nakanenji ino vam z celoga meszeca znova szamo eden den poiscsem, od steroga bi szí malo premislavali, i to je den 24-ti, god bl. D. Marije, kakti pomocsnice krsztsenikov.

Da szo bl. D. Marijo krsztsenicje vszikdar za szvojo zmocsno pomocsnico meli, to je szkoro nancs ne potrebno szvedocsiti. Vszi poznamo dogodbo szvadbe vu kaani galileanszkoj. kde je ravno nasa lűbezniva nebeszka Mati ta prva bila, stera je szpoznala, da je pomocs potrebna ino je lűdi najprva proszila eto pomocs od szvojega bszanszskoga Szina.

Prle, kak je szvojo dűso szvojemi nebeszkomi Ocsi nazaj dala, szo vszi apostolje z vszeh krajov szveta vkűper prisli pa zakaj? Lehko za to, da bi jo tolazsili, njo, od stere je niscse ne ráj mro? Nikak ne, nego zato, naj bi jo proszili, da moli za nje; da bi szí vėkso pomocs szpravili vu njoj za szvoje tezsáv pune trűde.

Prvi krsztsenicje szo zse meli njeno podobu vu szvojem hrami, kak estemo vu zgodovini szv. cerkve, pa prvi njeni kep bi zse szv. Lűkacs evangelista malao, kak nam szvedocsi szporocsilo. Pa ka bi steli vszi ovi z tem, csi drűgo, kak pri Mariji szí iszkati pomocs, miszliti na njo vu vszeh szvojih tezsavaj i nevolaj?

I tak je bilo to vszikdar vu szv. matericerkvi, da vszi, ki szo szí zmozsno obrambo iszkali, szo szvoje ocsi k Mariji podigavali, ar szo znali, ka szv. Bernat etak pravi: „vidi sze Ocsi, csi njo csaszťimo, ár on lűbi vu njoj hesér szvojo, vidi sze Színi, ki lűbi njo kak mater, vidi sze szv. Dűhi, ki jo lűbi, kak zarocsnico.“ Znali szo vszi da je ona tiszťi zmozszen tűrem Davidov, iz steroga jezero scsitkov viszi, steroga peklenszki neprijateo obladiati nemore. Znali szo, da kak je „Eva morėcsa nam skodila, tak je Marija zsvilenje davajocsa nam na koriszt, haszek, bila ino kde je ova vrazila, je eta zvracsila“, kak pravi szv. Augustin.

Zato szo csaszťili Marijo ino szo k Ocsanasi vszikdar

prisztavili zdravo Marijo szpoznajocsi ztem, da po njoj, stera nam je Szina bozsega dala, csakajo tüdi vsze drüge milosztzi po njem szpravlene.

Pa kda je cela szv. Maticerkev vu nevoli i preganjanji bila, szo rimszki papovje tüdi pri Mariji iszkali pomocs i njoj zahvalili, kda szo sze resili nevol i preganjanja.

Za to sze je njena csaszt kak csaszt pomocsnice krsztsenikov vszigdar bole sirila po krscsanszkom szveti poszebnö po tisztom, kda szo szv. Dominik i njegovi tovarisje z molitvov szv. csiszla premagali krivoverce na Spanjszkom, Francozkom i kda szo krscsanszki seregi pri Belogradi i pri Lepantoi pobili krvolocsne türszke vojszke na szühom i potom na morji z pomocsjov szv. csiszla, to je z pomocsjov bl. device Marije tak, ka je po tom na celom szveti raziseo glasz njene zmozsne obranbe, na celom szveti szo zacsnoli trikrat na den moliti angeo goszpodnov, hvaliti zmozsnoszt Marijino i njo na pomocs zezavati vu vszeh szvojih potrebscinaj.

Ali szvetka toga namena je escse te ne bilo nasztavlenoga. Szvetelek sze je nasztavo vu zacsetki devetnajsztoga sztoletja od Piusa 7-ga, rimszkoga pape.

VII. Pius papa szo naime vu nevarnom csaszi prek vzeli ravnanje szv. matere cerkve ino vu prvoj dobi njihovoga vladanja szo escse vékse neszrecse prisle za njo, ar je ravno toga hipa bila velika francuszka reberija, zatajenje Boga, vmorjenje vnogih katolicsanszkih dühovnikov na francoszkoj zemli, dokecs sze je ne prikazao zmozsen vojvoda Napoleon, ki je pomali vszo oblaszt vu szvoje roke szpravo ino szv. materi cerkvi na francoszkom z ednoga tala nazaj dao njene szloboscine. 1800, majusa, 13-ga szo VII. Pius zebrani, te, kda je Napoleon zse francuse v red szpravljajocsi boje zacsinjao z drügimi drzsanjami. Od rimszkoga papo je tüdi to zselo, kda je zse szozsedne vladare obladao, naj sze da pod njegovo oblaszt, ár je njemi ne zadoszta bila szvetszka oblaszt, z düsami i z vekivecsnosztjov je steo ravnati, papovo zdrzsavanje vu glavno francuszko meszto, vu Paris, predjaszti, da bi z papami lezsi zapovedevao. Na ete nacsin je leta 1809-ga Pius papo vloviti dao ino jih je vu Savoyi — v Grenoblei — vu eden grad zapro ino tam jih je szilo, naj dovolijo njegov namen. Do 1814-ga, celi pet let szo etak

bili rimski papa Pius VII-mi vu vozi Napoleonovoj, kda sze je njegova zmožnosť naednok razkadila ino szo sze papa odszlobodili. Eto szvoje hitro oszlobodjenje szo papa pomoci bl. D. Mariji pripisali, stero szo vu szvojoj tugi nepresztanoma za pomoć proszili ino szo zato ob prvím kepi bl. D. Marije vu zahvalnosťi szvojega szrca z zlatov koronov okincsali, ob drugim szo odredili za celi kresanszki szvet, naj sze vu litaniji loretanszkoj eta prošnja pridá: „Pomocznica krsztšenikov, moli Boga za nasz“, ino szo nasztavili na den 24-ga majusa szvetek bl. Device Marije, kak pomocznice krsztšenikov z tem pridavkom, naj sze na ete den na te namen szv. mesa szlůzsi i dűhovniske molitve opravljajo.

Pa csi szo ete papa tak szpoznali z vnoгими drugimí Marijino pomagojoca zmožnosť, szo zaisztino ne szami osztali z etim szvojim szpoznanjom, ar szo oni szamo dovršili z etim szvetkom caszt tiszte pravice, stero szo vadlűvali vszi národje i poszebnó vszi szvétci od zacsetka mao.

Neporűsliva isztina je naime, da ne bilo, pa nega meszta, kde sze bl. D. Marija ne bi casztila i na pomoć zezávala. Ne je bilo i nega pa vűpamo praviti, da tűdi ne bode szvetca, ki bl. D. Marijo poszebnó ne bi casztio, za szvojo Mater meo i vu szvojih potrebsinaj pri njoj szvojo obrambo i pomoć iszkao. Pa tűdi nega ni ednoga, ki szvojo popunosť i szpravlene jakosťi ne bi bl. D. Mariji pripiszao i sze njoj nebi zahvalo za njeno pomoć. Pa csi je to vszikdar tak bilo — jeli je dnesz den nacsí? Jeli szmo ne vszi pripravni kdastács pri bl. D. Mariji szí pomoć iszkati? Pa zakaj je to tak? Zato, ar nam nase szrce pravi, ka vu molitvi mamo, da je isztina, da nikdar ne bilo csűti, da bi bl. D. Marija koga zavrgla i brezi pomoci nihala, ki je pri njoj szvojo pomoć i obrambo iszkao, ki sze je vu njoj vűpao. Ali je sto, ki bi eto pravico tajiti znao? Je sto, ki bi vűpao praviti, da je on bl. D. Marijo vu szvojoj potrebsini na pomoć zezavao sztalno ino szresno pa je njene tolazsbe i pomoci li ne taonik posztano? Ne mogocse! Csűjte szamo! Radi hodite k Mariji bisztreszkoj, vnoგი idejo vu Maria Trost, steri szo szí mogoci telko casza vzeti, romajo radi v Maria Zell, szo taksi, ki szo zse celo v. Loretti hodili na Taljanszkom —

pa 300,000 lúdih sze obrne vszako leto v Maria Lourdi na Francuskom! Ka pa iscsete tam? Szvet hodite gledat pa sze dela domacsega ogibat? Ne, ne, to jasz nebi ver- vao od vasz, csi bi li sto to szvedocsiti steo. K Mariji idete, njo scsete csasztiti, njoj sze zahvaliti, od nje znova prosziti. Ali csi ne, ka te tam iscsejo po cerkvah etih meszt vnogi kepi, zasztave, darűvane dragocenoszti, vos- csene roke, noge i t. d.? Vsze, vsze to nam szvedocsi, lűbi krscsenik, da je Marija za isztino pomocsnica nasa, da mi verjemo vu njenoj zmozsnój obrambi ino sze vű- pamo vu njenoj materinszkoj pomocsi. Vu kom sze pa vűpa poleg reda cslovecse bojazljivo i dvojnoshzi puno szrce? Vu onom, vu kom sze je escse ne vkanilo; zato szo eta nasa romanja znamenja, da szmo sze mi vu Mariji po- mocsnici vkanili ne, ar csi sze bi, te bi jo povrgli, te jo nebi hvalili, nebi njoj na csaszt tak radi popevali, ne bi njoj poszvecsena glaszovitna meszta z taksim veszeljom pohajali.

Pa miszlis, da je to szamo privasz tak? Szi vido zse vűsz, cűrkev, kapelo, hizso vűpam celo pizhati krsztsanszko hizso, kde podoba Marijina ne bi sze csasztila na zna- menje, da sze tam prebivajocsi lűdje vűpajo vu njoj i jo csasztijo, kak pomocsnico szvojo? Ne, toga nega, nemore biti, ar je ona tiszta zmozсна zsena, od stere Bog zse v paradizsomi pravo kacsi — satani — „ona potere, raz- tlacsi, glavo tvojo“, od stere szo szv. prorocje z najvek- sov navdűsenoszťjov pizhali, od stere sze szvetci novoga zakona z najveksov zahvalnoszťjov szpominajo.

Zato, lűbi krscsenik, lűbi tvojo Mater nebeszko, vű- paj sze vu njoj i iscsi szi pri njoj vu vszoz potrebsini njeno pomocs. Ne mores biti vu telovnoj potrebsini, vu steroj ti ona pomagati ne bi mogla. Szi zse szam csteo, znam, zadoszta dogodbe, vu sterih je Marija pomogla te, kda je zse drűgi pomagati vecs niscse ne mogeo. Vu vsza- koj nevoli vu vszem betegi, vu vszoz potrebsini je po- mogla. Ona zse tisztim, ki szo njeno pomocs proszili.

Pa csi je vu telovni nevolaj vszikdar pripravna bila pomagati, kak szvedocsijo vsza meszta romanja vasega; kem vecs je pripravna k redi sztati te, kda je od veki- vecsnega zvelicsanja nasega gucs! Kelko grehsnikov sze je zse szpokorilo, kelko krivovercov szpreobrnolo, kelko

vu dvojnoshzi sztojeeshi novo vüpanje i tolazsbo dobilo, kelko szküsavanih sze po Mariji zse greha ognola, sto bi to eti na kratci vsze znao popiszati? Ite, pa pitajte nezrecsne grehsnike, pozvedavajte pri onih, ki szo zavrgli szvoja sztara pota, sto njim je pomagao, koga szo proszili, koga pomocs szo csütüli, pa vam povejo, ka Marija je bila ona, stera je resila ino nazaj k Szini szvojemi pripelala. Za to je ne csüda, csi bl. D. Marijo szv. ocsacje za morszko zvezdo zovejo, ar ona vszakomi pomore, vszakomi kazse pot sztalno i nevkanjlivo po morji tezsav i nevol vu etoj szkuznoj dolini proti nebi, kak zvezda vu temnoj nocszi kazse brodari pot do szühe zemle, kde szzi lehko pocsine, kde najde mir i zadovolnoszt szvojega szrca. Zato tüdi szv. Bernat etak pise od njé: „Csi te moti nezmernoszt tvojih grehov, csi szzi zburkani za volo grdosztije düsneveszti tvoje, csi te sztrahsi grozovitnoszt szodbe bozse ino te tuzsnoszt premaga ino sze ti dvojnoshzi globocsina pred debov odpira: gledaj na zvezdvo, zovi Marijo . . . Csi sze nadigava vu tebi vetrovje szküsnyav, csi te tezszi pecsina tezsav, gledaj na zvezdo, zovi Marijo; csi te premetavajo valovje gizdosztzi, csi segavoszti, csi ogovarjanja, csi nevoscshenosztzi: gledaj na zvezdo, zovi Marijo; csi ti szrditoszt, ali szkoposzt, ali pozselenja tela jemlejo pamet: gledaj Marijo, ar Marijo naszledtüvajocsi ne zablodis, njo proszecsi ne zdvojis, njo premislavajocsi sze ne vkanis; od nje drzsani ne szpadnes, od nje podpreti sze ne bojis, od nje vodjeni ne otrüjas i vu njenoj milosztivnosztzi doszegnes“, ka csákas, kralesztvo nebeszko.

Pa csi vszi etak szvedocshijo, pisejo i gueshijo od nje, csi szv. maticerkev njo za pomocshnico krsztsenikov vu szvojih molitvaj imentüje, te ne more biti, da jo ti tüdi nebi szpoznao za pomocshnico szvoja, za tiszto i takso, ober stere vekse i zmozsnese naidti nemores nikdar. Szveti njeni den, pa csi delas i sze trüdis na ete deu za szvoj vszakdeneshni krüh, szpomeni sze pri tvojem deli z njene lübavi, pomocsi i zmozshniyszti ino njoj darü o trüdi tvoje, düso i telo i vsze tvoje, naj bo vsze tvoje delo ete den na csasz Marije, pomocshnice tvoje i vszeh krsztsenikov.

Bassa Ivan.

Zakaj sze jaz pri Jezusi rad drzsim?

(VI.)

Majnik je prisel knam,
Majnik veszél,
Meszec Marijin sze
Znova zacsél.

Vszaki sze v cérkvico
Pascsi té dni,
Ki sze Marijino
Dete veli.

Jaz sze te lüd' tak zovém
Njeni szem szin
Veszelo zálo k njoj
Té dni bezsim.

Vszeli v cérkvici
Nájbol' pa szam
Ár mater sz *Szinekom*
Nájdem gor tam.

Szrcsen.

Oszlobodjeni voják.

Priblizsávala sze je vőra locsenja; ona minota zsitka,
stere zsaloszt i britkoszt tem bole holezno csüti
szercé, kem je véksa lübézen.

Szin gorisztáne. Premore szamoga szebé i
mrzlo sztopi pred dovico szvojo lübléno mater,
náj ezcse ednok na szvoje szercé sztiszne, vu roké zapré
ono drágo bojstvo, stero je za Bogom njemi na etoj zemli
vsze. Ali vidivsi szkuze matere, duzse presztáti ne mogo,
recsi, stere je zse napre vőzmiszlo, pozabi i szkuzé tocsécs
zapre jo vu szvoje roké i küstüje szkuznate njene ocsi, od
boleznosztí trepetajocsa vüsztá.

— Lübleni moj jedini szin! sepecse dovica, stera je od sztolca negori sztanola i szina, toga velkoga szina, ki je za vojáka so, malo vu szvoja nárocsa potégne. Jedino moje dete, kak, kak dugo bodes od méno dalecs? Kak dugo nihás na szébe tvojo sziomasko, szlatko mater, stera tebe jáko i jáko lübi, kak drügoga nikoga na etom szveti zvün Bogá, Jezusa i blázsene devica Marie? Oh, tak te zgübim i med etimi práznimi sztenami szána osztánem, osztávlena od vszákoga . . .

I z njéni vüsztt je szhájala recs britkoga i zsaloszt-noga szrca tak, kak z ocs szkuzni potok.

— Z tebom bode Bog i blázsena devica Maria! bat-rivo jo szin, ki je po velkoj boleznoszti pálig nazáj zadobo szvojo düsevno mocs. — Ne jocsi sze lübléna mati. Domo-vina me zové i pogibelnoszt krála od tvoje sztráni. Boj batrivna, dokoncsanje i áldov tvojega szrcá plácsao bode dober Bog!

— Jedino pri Njem je plácsa — právi dovica, i med britkimi szkuzami pálig k szebi vlecsé sziná, ki je zse steo idti, ár je od zvüna csüti bilo, kak ga zové mocsen glász trompete i lárma bobéna.

— Zovéjo me, moja mati. Z Bogom! Do páli videnja! právi szin, ali roké lübléne materé ga obinjega drzsijo.

— Z Bogom, lübléni jedini moj szin. Devica Maria náj te csuva. Escse eden kús, vejn sto zna, gda bom te vidla. Ali jeli mo te vidla? Ár je bojna neszmlena . . . Z Bogom moje drágo dete z Bogom do pálividenja . . .

I ga je kúsüvala, obimala britke szkuze tocsécsa. — Oh, domovina je prva! Potom pride szamo szrce i lübé-zen matere. Idi szlatki szád moje utrobe . . . Z Bo-gom . . . Náj te bráni devica Maria! — právila, gda je pred oknami bodocse meszto glasznó posztánolo od konjszki podkovih, od tuzsnoga jokanja, z sterim szo lübléni szta-risje szvoje szini vu boj szprevájali, od vszakojacskoga gucsa. Blagoszlovila szvojega szina, ki je na kolena szpadno.

Vu etom megnenji sze escse ednok zglászi zvajocsen glász trompete. Escse edno obinanje, escse eden kús. Isztinszki, lübvapün i szlednji. Szin grizé szvoja vüszta, sze oszlobodi z rok szvoje matere; i sze vöpascsi.

Njegova mati od szkuz moker pogléd vrzse za njim, gorizdigne szvojo deszno roko i právi:

— Vu iméni Ocsé, Szina i szvétoga Dühá idi! Obramba device Marie naj szprevája tvoje sztopnje!

Ali na ednok je ne mogla mirovna posztati. Roké vküpszklene, od boleznoszt i tere gor i dol hodi i sz i globoko zdiháva. Zdaj sze okoli zglédne vu máloj hizsici, gde je kak dovica szvoje szrmaske dnéve prezšivela z szvojim szinom z jedinim veszéljom i vüpanjom szvoje sztaroszt i. Okoli sze zglédne po hrambi, stera je zdaj tiha, gde jez znojom szvojega lica, z britkimi trüdami, zsúlratmi rokámi iszkala szvoj vszakdenésnji krüh i gorihránila szvojega sziná, da bi vu sztaroszt i on bio njéna obramba, pomocs, trost i veszélje . . . I zdaj je konec vszega . . . Sziná terjá domovina i král . . . I ona na szébe osztáne . . . Odsztválena od vszákoga páli na zsmetno i trüdapuno delo prisziljena . . .

Njeni pogléd na podobo z trnjom koronüvanoga Zvelicsitela szpádne i britkoszt szrcá sz i potere, szkuze sze poszüsijo, vüszla meszto mrimranja znotrásnjo zadovolnoszt kázsejo . . .

— Náj bode tvoja szvéta vola . . .

Vejm vihér boja mine, od pogibelscsine odszlobodjena domovina njoj nazáj dá sziná, jedino obrambo, vüpanje i blázsensztvo. I te bo pá vsze dobro!

— Náj bode tak tvoja szvéta vola, oh moj Bog!

Ali jaj, gda bode to? Dugo? Záto nikaj! Ete áldov prineszém. Za domovino je so v boj! Bog de me lono! Ka pa csi ne? Ár je boj neszmileni! Krv térja! On je nedosziten, áldov, cslovecse telo i krv terjá.

Eta i szpodobna mislenja szo nemir delala szirotoj dovici. Na ednok szo szpadnola na njéno szeré tak, da je malo ne vdvojnoszt szpádnola.

Zsalosztzen pogléd njéni szpádne zdaj na tuzsno lice zsalosztne materé Marie, i na vüszta pride njoj eta recs:

— Jeli obránis ga? Ti sz i mati boleznoszt i, ti znás, ka je zsaloszt i britkoszt one materé, stera szvojega szina zgübi! Jeli obránis ga? Ár je on tvoje verno i dobro dete. Tebé lübiti, je z mleka moji prsz ceco, tebé postüvati, szam z küsom moj i h tebé vszigdár zvisávajocsi vüsz i v njega vlejála. Mati device Maria, jeli obránis ga meni?

Vu szercé njéno sztopi mocsno vüpanje i mir. Glé-

dajocsa zsalosztna lica boleznosztí pune device Marije je mirovna posztála. Náglo sze za glavo zgrábi i goriszkrícsi:

— Pozábíla szam, za volo velke zsalosztí mi je z gláve odislo. Moj szin, gde szí? Pozábíla szam. Moja drága nebeszka matí ne bos dreszélna? Oh zsalúvanje, zsaloszt szrcá mojega mi je cilo vőzbíla z moje gláve. Pa szam nakanenje mela datí. I z tem je zráven vőbezsa í k onomí mesztí drzsala, gde szo sze vkűpszprávlali vojáki.

— Escse ne keszno! práví vu szebí, vsze za lecana. Gde szí moj szin? szkoro bí pozábíla!

Ocsi njéne szo bezsale po vkűpszprávléní voják ah, íno hitro zaglédne szvojega színá. Zráven k njemí bezsí í etak práví;

— Oh moj szin! Cecvá szam tí ne dála. Pa szam tí stela datí. Ali oh! to zsalúvanje, zsalúvanje. Szrecca, da szam te escse etí najsla. Ovo tú je cecvo. Podoba blázsene device Marie. Od moje materé szam dobíla, oní pa od sztárematere. Glédaj, ponoseno je, ár je sztárinszko. Eden krízsní voják jo je v ono meszto vtekno, gde je devica Maria sztála, gda je njéní mirajocsí szín bozsí njo nam vszem za mater dao í nihao. Jasz szam je escse bole tá szkreszala, ár kak szam te porodíla, od dnéva do dnéva szam je kűsűvala, náj bode szvéta devica Maria tvoja lűbléna í szladka matí. Vzemi je í postűj Mario, kak szam te vszígdar vcsíla, na koj szem te nepresztanoma opomínala, kak szí do etí mao vcsíno. Ne szpozábí sze z njé. Z Bogom! ídí! Hvála Bogí, da szam tí lehko prekdála moj materní szpomenek. Oh za volo té velke zsalosztí szam sze z toga szpozábíla! Zátó te Bl. devica ne presztáne bránítí! To znam . . . znam . . . Ídí z Bogom.

Szin sze dolíprígne z konja, da vze me dráгі szpomenek od materé.

— Hvála lűbléna moja matí. Dragsí szpomenek bí mí datí ne mogli. Ne szamo, da ga obcsuvam, nego túdí postűjem!

Dovica je pa mirovna odisla vu szvoj dom. Ne jo bantűvala vecs szamota. Molíla je í delala, í csákala szvojega színá.

Minolí szo dnéví, minolí tjední, meszeci. Minola je jeszén, zima í pribízsavalo sze leto. Tráva /sze zacsne zelenítí, polszke koríne cvesztí, drevje gnátí.

Ali sziná je ne bilo. Meszto njega szo neprijétui glászi prisli od groze boja, od vnogoga bitja i zsalosztznoga sztá-lisa domovine. I lűdje szo zsalosztzni hodili gor i dol. Vu zráki sze je doszta kovranov szkázalo, steri szo vu on kráj drzsali, gde je boj bio. Tak bode escse bitje, ár szo té ftice to znamenűvale. Lűdje szo znali to, od toga szi pogucsávali i med mantrajocsov megvűsnosztjov oprávlali vszakdenésnja dela.

Dovica je pa li cérkev pohájala i molila.

Vu ednom koti je sztála podoba blázsene device Marie, kak na rokaj blagoszlov delécse malo dete drzsi.

Oh szvéta devica, tvoje veszélo lice glászi tvoje blázsensztvo, da maloga Jezusa lehko na rokáj drzsisi na materno szercé sztisnes. Prineszi nazáj mojega szina tűdi, da ga vu moje roké zaprem i na materno szercé sztisz-nem. Daj mi ga nazáj moja drága Mati, devica Maria. Na to te proszim. Za to sze k tebi molim.

Domá pa pred podobov zsalosztne D. Marie, stera je ober posztelé vizsila, na kolena szpádnola i szi etak zdihávala.

Dreszélna mati, ti znás, káksa je bolezen materna za szvojim szinom. Csűtila szi ti to szama náj bole. Krvavilo sze tvoje szercé, tuzsno je posztalo tvoje lice. Jeli je bo-lezen, káksa je moja? szi právila. Oh szmilűj sze nad mojim krvávim szrcom, i daj nazáj meni mojega sziná. Zátó sze obrném k tebi dreszélna mati z vűpanjom.

Tak je molila dén za dnévom.

Priso je junius meszec tűdi, po nasem jeziki ivánjs-csek, i sziná li ne bilo domo.

Ali okoli szrdine meszeca je máli váras zsiv poszto. Domo szo sze povernoli vojáki k szvojim sztarisom, ali ne vszi. Doszta ji tam osztalo na meszti boja i malo ne polovica oni, ki szo szrecsno domo prisli, je bila vrazsena. Jaj, boj je sztrasen pozoj . . . I zgucsávali szo szi od groze boja, od zmáge neprijátelov i zsalosztne zgodbe.

Dovice je od ednoga do drűgoga letala i szpitávala za szvojega sziná. All niscse je njoj ne znáo nikaj gvűs-noga povedati.

(Dale.)

Dober prijatel.

Pokoro szvesztvo.

IV.

Zadosztacsinenje.

e je zadoszta trn szamo vöpotégnoti z rane, nego rano tüdi escse moremo zvrásiti. Tak rávno gda po odvézanji grehov odpüscsejnje zadobimo po grehi vszecseno rano tüdi moremo z zadosztacsinenjom zvrásiti.

Zadosztacsinenje je ne drügo, kak plácsanje onih dugov, stere je gresnik duzszen Bogi za volo zbantüvánja i blizsnjemi za volo onoga kvára, steroga je njemi vcsino. Ár csi je glih Zvelicsitel bozsoj pravici zadoszta vcsino ino nász z Bogom zglihao, dönok more gresnik szvoje tüdi vcsiniti szebé kastigati i vcsinjeni kvár nadomesztiti. To je zadosztacsinenje, stero szo nisterni szvetniki kak Dávid, Peter, Pavel, Magdalena i vnogi drügi vu celom szvojem zsvljenji zvrásivali. Pokornik nigdár nemre praviti, ka je za szvoje grehe zadosztavcsino. Zadosztacsinenje má dvá tála. 1. zvrásvanje pokornih del 2. zadomesztcsávanje. Pokorna dela szo ona, stera szpovednik nalozsi na gresnika, ali pa stera gresnik z szvoje vole vzeme na szébe. Zadomesztcsávanje je pa povrnenje onoga kvára, steroga je cslovek po szpáki, tanácsi ali kaksté vu vrednoszti i postenjej blizsnjega szvojega vcsino. I to doprneszti je zsmetnejse, kak bi szi miszlili! Nancs sze nemre naprejzracsunati kak i kelko je sto grehso vecs lejt : z ogovárjanjom, z ogrizávanjom, z necsisztim gucsom, kelko lüdi je szpácso, vu grehi potrdo z szvojov hüdov példov. Ali sto bi znao povedati kelko je vkano trzsec z hamicsnov merov duga leta szvoje küpce! Szamo szebé zapelávajo, oni ki zadobleno pokoro oprávjio, ali vcsinjeni kvár vu postenjej i vrednoszti nadomesztiti nescsejo. Obedvoje morejo opraviti, ki sze po právoj pokori z szvojih grehov scséjo ocsisztiti. Vidili mo to z naszledüvajocsih zgledov.

Csi je glih Dávid kral z proroka vüszti bio szreccsen csüti, ka njemi je Bog odpüszto velki greh, dönok sze osztro poszto i celo nocs na golom szrtéli lezsao. Dvornicje njegovi szo ga proszili, naj bi gorisztano, ali on je

ne steo nancs jeszti z njimi. Z tém je steo kastigati szebé i bozsoj pravici zadosztavcsiniti. On tüdi vidivsi kak vmárja angel Goszpodnov njegov národ, proszi Bogá, naj bi ne lüdsztvo, nego jedino njega právoga gresnika kastigao. Gda szo Izraelci za volo bolvansztva bozso szrditoszt na szebe zézvali ino szledi po kastigaj szo sze szpokorili, odsztavivsi bolvane szo razrüsili njuve oltäre z vrelosztjov vu bozsoj szlüzshi szo sze pascsili Bogi zadosztavcsiniti. Tak mores i ti pokrocsinécsi csiniti, dozdaysnje bolvane, sterim szí dűso i tvoje vecsno zvelicsanje aldűvao, mores odsztaviti i z véksov pobožsnosztjov Bogi szlűzsiti. Vu Ninive vársi szo vszi lűdjé pokoro csinili za prvejso hűdobo i naj bi sze od bozse kástige odszlobidili, szami szo szebé kastigali. — Zakeus publikánus je pripraven bio polovico szvoje vrednosztí med szíromáke razdeliti i csi bi koga vu kom znoro, stirikrát telko njemi nazájdati. Vu zdajsnjem csaszí pa, ki szo koga kaj znorili, komi kaksí kvár vesinoli szí nancs nemiszljí, ka bi kvár povrnoli — pa rezi toga zobsztonszka je grehov odvėza. Na to gledocs eta práví szv. Augusztin: „Csi lűcko blágo, z sterim szmo pregrehsili, nazájnepovrnėmo, na kelko szmo szamo mogocsni, nemamo právoga pozslűvánja, nego szmo szamo szkazslivci; csi pa cslovėk právo pokoro scsė csiniti, naj szí zmiszli, ka sze tecsász neodpűsztijó grehi, dokecs sze lűcko blágo nepovrnė.“

Zadosztacsinenje raszipnoga színá nam szvedocsíjío recsi njegove: „Ocsa moj! zse szam ne vrejden, ka bi sze imenűvao za színá tvojega, nego szamo med tvoje szluge me goriprimi.“ Pripraven je bio tak tezszo szlűzsbeno delo zvršávati, vu szlűzsbenoj opravi hoditi, spot lűdsztva gorivzėti, naj bi szamo od szvojega ocsó odpűscenje zadobo.

Szv. Peter je vu celom szvojem zsvlėnji objokávao, ka je Jezusa zatájó; na szlednje je krizsno szmrt vzeo gori za njega, ali vu tom tüdi szamo pokoro csinécsi proszi naj ga z glavov doli viszėcsega na krizs pribijejo.

Deszni razbojnik sze tüdi ne tozso od szvojih mok, kak njegov pajdás nej sze steo odszloboditi z krizsa, nego z potrplėnjom zprázni britki pehár z Jezusom, na zadosztacsinenje je pripraven vsze moke krizsne szmrti gorivzėti, naj bi szamo miloscsó najso pri Jezusi. I Goszpod je za

popolno gorivzeo njegovo zadosztacsinenje. ár njemi je obecsao, ka de escse on dén z njim vu paradizsomi. Oh da bi sze z toga návcsili betezsniče i obtehrseni, kak szi lahko pri Bogi zemelszko trplenje na haszek obrnéjo !

Od onih, ki szo sze vu Efezusi na szv. Pavla predgo szpreobrnoli, naszledűvajocsa cstémo : „Z onih, ki szo v necsemurnoszti zsiveli vnogi szo vkűpnoszili knige i zézs-gali szo je pred vszemi. Vkűpzracsunavsi pa njuvo ceno najsli szo, ka szo one pétdeszét jezér valále (po

Szv. Jozsef, Branitel Szv. Materecérkvi. Szveti sze trétjo nedelo po vűzini, letosz májnika 14-ga pod iménom : Varsztvo Szv. Jozsefa.

zdajsnjem racsuni tresztijezer korun). Velki áldov szo tak prineszli ! I csi szo glih mocsno oblűbili, ka té vujvicsű-vanja pune knige vecs nedo csteli, gda szo té velko vredne knige vu ogen zlűcsali, z tém szo szebé steli pokastigati, z ednim vneszti od drűgih priliko, naj po hűdom cstenjej oni tűdi ne zagresijo. Na kelko nasz more oszramoliti vzgled prvih krsćenikov, ki za grehe nikse pokore csiniti nescsemo. Pa Jezus eta právi : „Csi te szpácsi oko tvoje,

võ je pehni“ to je csi bi ti glih kaj tak drágo bilo, kak oko tvoje, csi ti ono na greh nadigáva, kaksté zsmetno te sztáne, ogni, odszlobodi sze od onoga, ár szi tak szamo lehko dũso obvarjes.

Zaisztino oszramoti vnoge manjárne pokornike ona vreloszt i pripravnoszt, z sterov szo sze indasnji krcse-niki nájosztrésoj pokori podvrgli. Maticérkev je zaprva velko pokoro nalozsila na velke grehe. Lũdomorszto, kriva priszega, tovajsztvo, tatija i véksi grehi proti csisz-tocsi, csi szo oni znáni bili, i tak vnoge szpácsili, szo sze szamo po ocsivesztnoj pokori odpũsztili, stero szo pred celov obcsinov mogli zvršávati. To pokoro szo pa poleg naprejszpisanja etak oprávlali: Gresnik je zaprva pũs-pek ali pa redovniki szkrito vadlũvao greh ino od njih dopũscsejnã zadobo szvoj greh pred celov obcsinov vœo-sznoviti. Potom szo pũspek na njega kastigo vœpovedali stera je vu dva, tri, pét ali szedem tjédnov poszti sztála Pokornik sze zdaj vu szirino obleko, szvojo glavo z pepé-lom poszipao. Tá pokora je nigda vecs let, ali pa celo do szmrli trpela, i pokornika je zvũn szmrtne pogũbelnoszti prepovedano bilo od grehov odvézati, dokecs je pokorno vremen ne dolipreteklo. Eta osztra pokora sze je na pepelnico zacsela. Na té dén szo mogli pokornicje boszi, vu prosztom gvanti pri cerkveni dveraj posztánoti. Odnet szo je pũspek vu cérkev szpelali, gde szo vszi pred pũs-pekem jocsécs na obráz szpadnoli. Po tom szo je pũspek na glávi z blagosz lovlenim pepélom poszipali govorécsi: „Szpo-meni sze cslovék, ka szi práh i práh posztánes; csini pokoro, naj bi zadobo zsitek vekivecsni!“ Gda szo zse na szébe vzéli pokornicje szirinszko obleko po tom je pũspek ober njih zmolo szedmére pokorne psalmuse ino je njé vu predgi na právo pokoro zazávao, po tom je pa njé vsze nazáj k cerkvenim dveram szprevodo govorécsi: Ovo dnesz szte za volo grehov i hũdobe vase z krila Materecérkvi vœvrzseni, kak je prvi cslovik Adam za volo nepokornoszti z paradizsoma ztiran!“ Te szo pokornicje odzvũne na kolena szpadnoli, pũspek je pa njé opominao, naj nebi ober bozse szmilenoszti v dvojnosh szpadnoli, nego po poszti, molitvi i almostvi bi sze pascsili Bogi poviditi. Po tom je dolizápro pred njimi dveri i zácsalo sze za vszakoga pokorno vremen, kak dugo je to zse prvlé bilo osznovleno.

Pokornicje szo bili vu stiri rázrede notrivtálani. Vu prvom szo bili tak imenüváni jocsécsi, ki szo vu szirino oblecseni i z pepélom poszipani vu zvünesnjem cerkvenom dvoriscsi sztáli i vu cérkev idocse jocsécs proszili, naj bi sze za njé molili. Vu drügom rázredi szo bili poszlüsávci, ki szo sze vu zádñjem meszti církví zdrzsávali, poszlüsali szv. lekcio, evangelium i predgo, po lom szo pa rezi vszega blagoszlova mogli odhájati. Vu trétjem rázzedi szo bili klecsécsi, ki szo vu církví vszigdár ponizno mogli klécsati, püspecje i dühovnicje szo molili ober njih, ali gda sze je pri mesi aldüvanje zácsalo, te szo mogli z církví vüoditi. Strti rázred je pa bio vküpsztójécseh, ki szo zse szmeli pri cejloj bozsoj szlúzsbi nazocsi biti, ali k precisicsávanji szo escse ne szmeli sztopiti.

Szobocsánec.

(Dale.)

Pod obranbov Blázsene Device Marije.

Ttrétje djánje.

Vednoj krscsmi pod celim djánjom sze sirje decski kártajo, szvajüje; pred vszakim zsganica sztoji; v ednom koti potne butare lezsijo. Gda bi sze zse en csasz kártali.)

Jozsef (notrsztopi sz csemernim poglédom z kosavov brádov, butaro v kot vrzse i szí pri ednom sztolí dolszéde). He, krscsmár! (mocno bje na sztol). Kákxa krscma je to? Hitro szem hodite!

Krscsmár (szilov pride). Po menje neвете! Ve nikaj ne gori! Tak keszno sze ne dosztája tak veliki krisc zagnati.

Jozsef. Proszim edno kupico zsganice i nocsno sztanovánje. zséjen szem i trüden. Resz, jeszti mi tüdi prineszite.

Krscsmár. Eno malo potrpite, pa vsze bo. (Odide.)

(Kártasje sze drégajo i po szkrivomá eden na drügoga szmehéjo.)

Krscsmár. (prineszé zsganico krüh i virsline) Naj njim k téki szpádne!

Jozsef. (csemeraszto) Ne mi trbe zseleti, ve mi tak szpádne! (Szilno je.)

. . . He kresmár escse edno kupico zsganice!

Kresmár (prineszé zsganico.)

Jozsef. Máte csasz? Ni kaj bi vasz proszo, opotite me!

Kresmár. Kabi pa ne meo! Ka dobroga zselete! (k njemi széde.)

Jozsef. Poznate vi to krajino?

Kresmár. Oh pa kak! V szako hizso poznam, ali to vam na prej povem, tú nikse trgovine nemorete zacsnoti.

Jozsef. Od trgovine sze mi niti ne szenja, penez po voli mam v zsabici. Drúgo scsém jaz zvediti. Szte poznani v Marijinom — doli túdi?

Kresmár. Pa escse kak dobro. Dve vóri hoda je od nász; csi tá scséte prite, prek po logi morete iti i mimo Marijine podobe túdi morete iti.

Jozsef. To je meni vsze edno, gde morem mimo iti. Poznate vi v Marijinom-doli Linden tezsáka?

Kresmár. Csi ga poznam? Ve je té szíromacsek zse nikeliko let v toj celoj širokoj krajini znáni. Morebit poznate vi njegovoga nikaj vrednoga szina, Jozsefa?

Jozsefa. (Z burkano). Csúto szem to ime.

Kresmár. Poznate zgodbo toga zanikojnca? Cse vam je povoli, povem vam jo. Isztina, ka szem jaz túdi ne káksi pobozen mozs, ali itak sze sztroszim, naj szí na toga tepesa zmiszlim. Da glejte! Linden tri sziné má. Te nájm-lájsi je Jozsef. Escse domá pri sztarisah je dober decsko bio i sze je sostarije vsio. Gda bi sze oszlobodo, odiseo je po szveti. Prejsnjo pobozenoszt je zapúszto i je „szlobodno miszlécsih“ drústva kotrige posztáo. V ednom táksem szpráviscsi je proti Bogi i szveckoj oblászti gucsao, zato szo ga vlovili i notrizaprli. I da sze je pri vlovlenji proti posztávláo, kastigo szo njemi povéksali ino je poltri leta voze dobo. V sztrahovitno zsaloszt je té glász dobre njegove sztarise szpravo, ki szo njemi z dobrim szrcem szocsútna pizma posilali. I te zanikojnec ka je vsino? Pizma je zaprto nazájposiláo. To je predoszta bilo njegovej dobroj materi; en csasz je na po mrtva hodila, potem za nistere meszece je pa v grob légla; szrcé njoj je od zsalosztí pocsilo. Dve leti je zse minolo, ka je té klantos vu vozi; nevem, ka sze bo zsnjim szledkar godilo.

— Kakstécs szem trdoga szrcá, ali té dober Linden sze mi li mili. Táksi tepes. Zanikojni szvinjár! (z pesznicov vdári po sztoli).

Jozsef. (Na krcsmárove recsi tiho gráto. Na obrázi njemi okornoszt szedi . . . Na glász, ka szo njemi mati mrlí, sze sztroszi. Na pol glaszno). Prevecs szem sznen, rad bi na nocsni pocsínek so. (Gori sztáne i tam povrzse zsganico.)

Krcsmár. (Csüdécs ga poglédne) No hodte! (obá odi-deta.)

1. *Decsko.* Ha! ha! ha! Fain decsko je to, krcsmárovo pripovedávanje ga je celo dolpobilo.

2. *Decsko.* Szmeha vredno.

2. *Decsko.* Szte ovárali, kak je trepetao?

4. *Decsko.* Zaisztino; prav je, ali gda je vhisó sztopo, sze zadoszta batriven drzsao.

(Vszi sze szmehéjo.)

Csüli szte krcsmár, dnesz szte ednoga zaiszlino csüd-noga goszta dobili.

Krcsmár. (notrisztópivsi). Jaz szam ne prerazmim nje-govoga obnásanja.

1. *Decsko.* Jaz miszlim, ka je rávno on tiszti, od koga szte gucsali.

Krcsmár. Ne verjem, da tiszti bi escse pol leta v vozi mogeo szedeti. Té novi pivec sze mi nikak ne dopáadne. Zarán ga zbűdim, za posztelo peneze sztérjam i te na pot szprávim toga dobroga fticsa. (Zeva sze njemi). Ali jaz szem vam znáte tűdi trűden. — Lehko nocs!

(Decski gorisztánejo, zsganico gorigutnejo. Vszi odidejo.)

(Zagrnjalo sze dol pűszti.)

Strto djánje.

(Pri csűdodelnom kepi v logi. Na ednom drevi viszi kep Blázsene Device Marije. Pred kepom klecsálnjek, kre njega potpela.)

Jozsef. (naprejpride, posztáne pred kepom, en csasz ga gléda, potem pa scsé oditi.) Oh! oh! oh; pa escse tű viszi té sztarinszki kep! Zse bi pá szkoro kak prle, zacseo-bedavo gucsati. - - Vűpanje! mozs bódi Jozsé; odbij to noro mislenje. Zakaj szí ednoga mislenja sz szűlobodno

mislécsih? Zvün toga ovo je vsze szleparija! — Ka je resz krcsmár pravo? . . . Nori gucs! Hodimo! (Scsé oditi. Pogléd na Marijin kep vrzse.) Ka pomeni te kep? Eno malo nazájsztopi . . . Isztina, csiszta isztina, tū je ona klécsala i jaz poleg njé . . . Eh, vkraj odméne detecsja miszel! To je szamo premislávanje! (Dale scsé iti, pa pá posztáne). Zdrava bodi Marija, miloscse szí puna; tak je ona molila i szkuzila sze je; zaisztino, zaisztino tak sze je to zgodilo. Bi jaz to tūdi vcsino? Ej ej Jozsef, zse szí pá na poti do satringe. (Naprejide.) Ali kaj je to, ka nemorem tū odnet vkraj? Csűdno! Satringe, szame satringe szo pobcznoszt! Te szo mi pa mati tak neszpametni bili? Ali jeszte zaisztino Bog? Te pekel tūdi more biti. Huj! huj! (Sztroszi sze pa obtrdjeno gléda pred szébe.) Te je pa vlégla i od zsaloszti mrla — tak mi je pravo krcsmár i — jaz szem — jo moro — szírola mati moja! — Jozsef kama scsés iti? V toj rojsztini dom? V Marijin dol scsés iti k materi? Mrtvi szo zse i ti szí jih vmoro — — szpoznam, ka szo pravico meli; jaj meni, jaj meni! Jeszte pekel! Pogűbleni szam, szkvarjeni szam! (Dvojliivo pred szébe gléda). Ka szo mi mati pravili? — Z Bogom Jozsef! Bodi pobozen! to szo bilé njihove szlednje recsi. Escse szo za menov prisli: Jozsef! Edno mi escse mores za szpomenek obezsati. Skapuler, steroga szí na dén prvoga szvetoga precsisésávanja dobo noszi v celom tvojem zsitki, te te ne osztávi Blázsená Devica Marija. Jaj, kaksi ogenj me to zsgé tū oznotraj! obezsao szem njoj (skapuler vőpotégne izpod oblacsila) i do zdaj szem obdrzsao obezsánje. — Bi mi koli escse mogla Blázsená Devica Marija pomágati? Bi koli mogla té zsgécsi notrásnji ogenj pogasziti? Ka pa csi bi Bogá molo? Ne, ne, to nemorem vcsiniti, pogűbleni szam. (Pascsi sze vkraj).

Plebanos! (ga sztavijo). Bog tá prineszo, decsko! kam sze tak rano pascsis?

Jozsef. (nazáj sztopi, polglaszno). Goszpon plebanos szo; ne poznajo me.

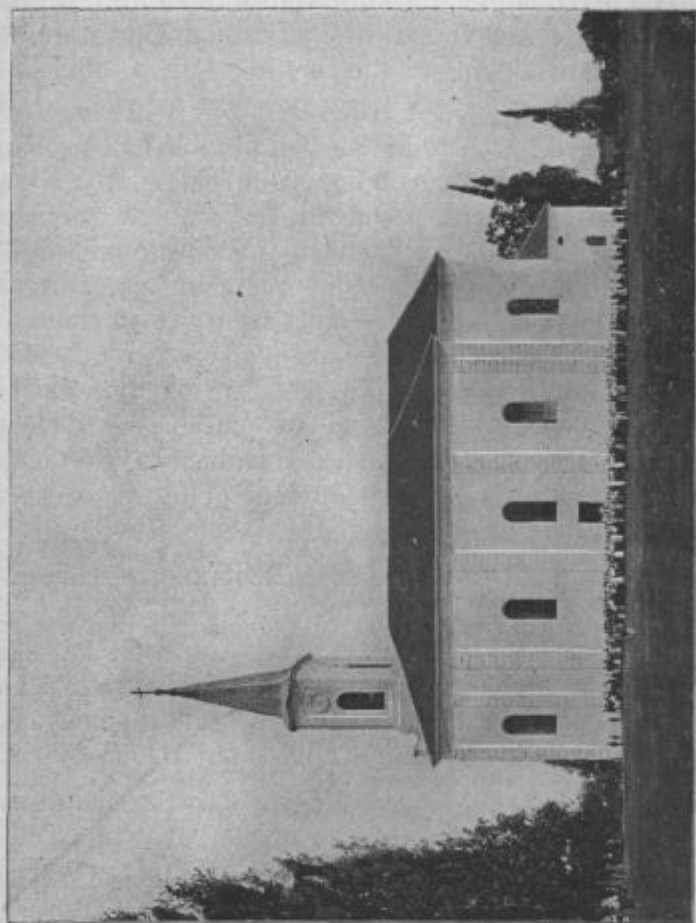
Plebanos. Ka delate tū? Lehkaj szte sze njevkali z Blázsenov Devicov Marijov?

Jozsef. Jaz szem ne Bogámolo.

Plebanos. Ej, ej; dobro ka szem sze tűszem napoto. Zdaj zaműdo taki lehko notridoprineszéte.

Jozsef. (ognoti sze scsé plebanosa). Ne to zse ne vesimin! Dale morem iti. (Plebanos prednjega sztopijo.) Naj me püsztijó!

Plebanos. (ga malo zadržsijo). Drági prijátel, osztanite malo escse tû. Vidim, ka veliki boj máte vu dûsi, morebit bom vam znao na pomocs biti. Szamo mi povejre, ka vam fali?

Csereszovszka c rk v.

Jozsef. (v  zrok sze njim vtrgne; malo n zdrtsztopi). Nigd r ne! Nemrem povedati. — Jaz — Oni mi tak nemorejo pomagati.

Plebanos Te pa dobro. Prisziliti vaz na to nemorem, z v n toga sze k ednomi betezsniki morem pasciti, ali

prle oprávim návadno pozdravlenje pred lozsnov Devicov Marijov. (Na kleksalnjek pokleknejo i misterne minute molijo.)

Jozsef. (posztáne i otrdjeno gléda pred szébe.)

Plebanos. (Gorisztánejo i sze sz glavov proti kepi nanizijo.) Z Bogom! Odkritoszresno szocsútje mam nad vasov nevoljov; eden tanács vam dam. Meni szte ne vŭpali szvoje nevole odkriti, odkrite jo toj (na kep kazse) pa vam lehzej gráta na szrci. Molite, ali koncsi kusajte moliti. Lozsna Blázsená Devica je zse vnogo vihéra vtisala. Ona vam je mogocsa pomágati, zavŭpajte sze nanjo! (Hitro odidejo.)

Jozsef. (En hip je liho: roké szí tere.) Té zsgécsi ogenj tŭ oznotraj! . . . Moliti? — Jaz bi molo? Bi probao moliti? Ja, zaisztino probao bom. (Dolipoklekne) Szvéta Mati Bozsá, csi mi mores pomágati, csi mores mojemi szrci mir szpraviti, pomágaj, pomágaj mi nevolnomi gresniki . . . Z mojoy materjoy szem predtotém csesztokrát klécsao tŭ pred tvojim kepom, i kak szem jaz te zadovolen bio. Oh té mir mi daj zdaj nazáj, gda szem tak globoko szpadno. — Glédaj! — Tŭ me zsgé ogenj: Marija pomágaj mi! (Pomenje) Zarava bodi Maria. — Szvéta Maria, Mati Bozsá — moli za nász gresnike. Ja za méne moli, pomágaj mi, ovak szem pogŭbleni (Tiho gráta, gori sztáne i v dalecsino gléda.)

Linden, Vilm i Otto (ozdalecs Marijino peszem popevajo.)

Jozsef. (V zacsétki peszmi). Tak sze mi vidi, ka sze romarje priblizsávajo. Je mogocse? Dobro vidim? To szo moj ocsá, szprevodnika szta pa zagvŭsno brata mojiva. Jaj, lehko za mojoy vojoy idejoy szem k Blázsenoj Devici Mariji.

Bi tŭ osztáo? Kak bi pred njé vŭpao? Szkrijem sze szem med grmovje, (proti kepi sze obrné) ovo na Tébe zavŭpam. Oh Marija pomagaj mi, pomagaj mi! (Szkrije sze pred romari).

(Pri trétjoj kitici peszmi romarje notri sztopijo ogo-loglavni v rokáh sz csiszlom i zmolitvenimi knjigami.)

Linden. (Gda bi 3. kitico pred kepom odpopevali. Tŭ bi bili zdaj pri lozsnoj Blázsenoj Devici! Zdaj gorécse molita za nasega neszrécsnoga Jozsefa! Velko vŭpanje mejta, ka nam prosnja kem prle gorivzéta bode. Jaz bom nap-

rej molo, vidva pa sz szrcom lekho naszledűjeta mojo molitev.

(Dolipokleknejo.

Zdrava bodi Marija, — mati szmilenloszti, obranba gresnikov — zmozszna kralica nébe i zemle — po tvojem szv. szini szí mati cslovecsánsztva poszlála, mati szí záto nasega neszrécsnoga Jozsefa tűdi! — Oh Marija szpomeni sze zsnjega i pripelaj ga nazáj k Jezusi. Oh dobrotivna mati, daj nam ga ti nazáj. — Preszveti ga ti, naj szpozna szvojo nevoló. — Resi, oh resi njegovo dűso!

Jozsef. (ki med ocsinov molitvov vszígďár bole nemiroven poszlanűje, naednok naprejsztopi.) Ocsa! Ocsa!

Linden. (gorisztáne, zagrezne sze na en hip, színá obiné.) Geszpodne Bozse! — Jozsef! Moj zgűbleni szin!

Vilm. Csűdovitno!

Otto. To je Blázszena Devica Marija pripomogla.

Jozsef. (z ocsini rok sze vűvtrgne, jocsics dolipoklekne.) Lűbléni Ocsa! Lűbléni bratje! Odpűszтите mi! Jaz znova scsém vervati i moliti, oh szladka Devica Marija.

Linden. Sztani gor, szin moj! (Gor ga zdigne.) Vu szrci szam ti zse dávpo odpűszto. Bratje te tűdi v szrcé zapréjo. Otto, Vilm, lepo pozdravita brata vájnoga. (Obinéta ga.)

Za tvojo volo szmo szem prisli i Mati bozsa te je k nam pripelala. (Proti kepi sze obrné). Oh kak velko mocs más ti nad cslovecsim szrcom, szvéta Mati Bozsa. I kak velika je tvoja mocs, tak velika je tvoja lűbezen. Isztina je to, escse zsitek szvoj dam, naj poszvedocsim, ka vszako proszno poszlűhnes. Oh dabi vszi to szpoznali i v szvojih nevolah pri tebi iszkali pomocs. (Jozsefi) Jozsef zdaj pa ti dopovej, kak te je Blázszena Devica k nam pripelala. Ali prle ujoj szreszno hválo dajmo i preporocsimo sze njoj i nazáj sze povrnémo potem na nas dom, kje novi i Bogi dopadliv zsitek zacsnemo *pod obranbov Blázszene Device.*

(K molitvi pokleknejo. Zagrnjalo sze dólűszti.)

Szreszen.

To zgodbo sze na pamet navesiti i naprejdati po nedelaj i szvétkaj mładénci bi vecs vredno bílo, kak sze po kresnáj okolimłátiti i neduzszoszt zaprávlati. Za vasz szmo jo zapiszali, ne szkrite sze njoj. R.

Pot v nebésza.

Radűj sze i hvali Goszpoda, o cslovek, ár je On szmilen ino dobrotliv! Szmilenoszt ino dobrota sze je szkazűvala, gda je Bog csloveka sztvaro. Bog je v szebi blázseni, stero blázsensztvo nikaj nemore povéksati, niti omenjsati. Zato cse bi Bog nigdar csloveka ne sztvaro, bi Njegovo blázsensztvo na veke trpelo. Ali Bog 'je tak scseo, ka bi brez Njega escse kaj drűgoga bilo na szveti, ka bi sze lahko blázseno imenűvalo.

Zemlja i néba, tema ino szvetloszt je sztvorjena bila i vido je Bog, ka je vsze dobro, ka je sztvaro. Po tem je etak rekel: „Naredimo csloveka po szvojoj podobi i podobnoszti.“ Ino dale pravi szv. pizmó: „In Bog je sztvorio csloveka po szvojoj podobi.“ Tak je, Bog nasz je sztvaro, — teda vsze, ka imamo, od Boga imamo. On je nas Goszpod, i mi szmo Njegovi hlapci, Njemi podvrzseni Tak moremo teda zsveti, kak Bog scsé naj nase zsvilejnje dokoncsamo. I zakaj nasz je Bog sztvorio? Zátó, náj Njega molimo, lűbimo, Njemi hváo dajajmo, i tak sze zvelicsajmo — to je: naj mi blázseni bodemo na etom i na drűgom szveti. To je teda bio szklep Bozsji, gda je csloveka sztvaro, naj cslovek blázseni bode. Ali to je nej szamo bozsi, je vszaksega csloveka namen. Pitaj tvoje szrcé, ka scsé, i bos csűo odgovor: blázsensztvo! blázsensztvo! Oh kak szladka recs, kak zselen sztán! Na ete glász gorecse bije szrcé. i veszeli sze dűsa. Blázsensztvo, to je tiszta peszem, za stero sze csloveski narod trűdi. Vsza ki cslovek blázsen scsé biti, ali, oh kak malo jih jeszte ki blázsensztvo zaisztino zadobijo. Oh kak vnogo dűs trpi na etoj zemli, ino escse vecs na drűgom szveti! Kak malo dűs pridé vnebesza, i kak doszta v pekeo! Odket je to? Drága dűsa to je zátó, ár malo dűs zsvé tak, kak Bog scsé, zátó ár ne hodijo po poti, stera k Bogi, pred kom je vekivecsno blázsensztvo, pela. Dober prijátel, cse blázsen scsés biti, cse vekivecsen zsitek scsés zadobiti, sztopi na pot, stero nam je Jezus Krisztus pokázao, ki je etak pravo od szébe: „Jasz szam pot, pravica i zsitek.“ Ka zname-nűjejo ete recsi? Teliko, naj tak zsvémo, kak je Jezus zsivo, naj po toj poti hodimo, po steroj je Jezus hodil, ino teda vekivecsen zsitek zadobino. Steroga zsvilejnje je

ne ednako k zsvlejnji Jezusa, on nede blázsen, on ne pride vnebésza. Jaz tak miszlim, ka ti, ki ete recsi cstés, tüdi blázsen scsés biti, proszim te záto, pojdi z menom k Jezusi, i navcsi sze od Njega, kak mores zsveti, naj v nebésza prides. Ali ne je zadoszta szamo sze navcsiti, — po poti, stera vnebésza pela, moremo tüdi hoditi

Jezus Krisztus je pot, Njegov zsitek naj bode nas zsitek. I kakse je bilo Jezusa zsvlejnje? Pojdimo k njegovomi rojsztvi, v tiszto stalo, gde sze je On narodo. On, ki je jednorodjeni Szin Ocsé, ki je szam Bog, sze vednoj stalici narodi, kak naj szromaskese dete pride na szvet. I szledkar nigdár ne cstémo od Njega, ka bi bogasztvo izskal. V szromastvi sze je narodo, v szromastvi je zsivo, i v najvéksem szromastvi je mro. Oh ti szromák, glej tvojega Jezusa, ino vcsi sze od Njega. Ne miszli szí, ka szí ti bole nevolen, kak eden bogátec, ar tvoje szromastvo vékse kincse zakriva kak bogasztvo. Ali ne znas, ka je Jezus Krisztus tebi pravo: „Blázseni szo v-dühi nevolni, ár je njihovo Nebeszko Kralesztvo?“ Záto postúj szvoje szromasztvo, ino ne odpri tvoja vűszta na tozsbo. Ali dobro szí na szrcé vzemi, ka szromastvo szamo je ne zadoszta. Cse szí ti szamo za toga volo szromák, ár szí bogasztvo nemores szpraviti, oh teda je tvoje szromastvo ravno tak pogűbelno, kak bogátcí bogásztvo. Boj teda dovoljen ztem, ka ti je Bog v szvojoj milosci darűvao radúj sze, ár Jezusa naszledűjes.

Kakse je bilo Jezusa zsvlejnje? Ponizen je bio v celom szvojem zsitki. Ali je to nej poniznoszt, ka on, ki celi szvet vrokaj d rzsi i ga ravna, ki lehko razdrobi szvet i vsze, ka vnjem jeszte, i z ednov resjov lehko jezero i jezero szvetov sztvari, On sze v ednoj nevolnoj stalici narodi? Je ne poniznoszt, gda Goszpod nébe i zemle pred Heródesom, koga je iz blata naredo, i szledkar telkokrát pred zsidovi, ki szo ga preganjali, mogao bezsati? Lehko je Njemi na diko bilo, gda szo zsidovje z drogami Njemi proti prisli, ino szo ga zvezanoga na szodbo pelali? gda szo Njemi z trnja korono na glavo djali, v erdcí plases oblekli i Njegov szvétí obráz plűvali? I podignimo ocsi na Kalvarijsko — med nebov i zemlov viszi na krizsi Agnec Bozsji kak eden hűdodelnik — jeli szo nase ocsi vidile vékse poniznoszti? Vu imeni Jezusa ti právim, oh dűsa,

koga na etom szveti ponizsanje i odürjavanje dojde, ka szi blázsén, ar Jezusa naszledűjes. Jezus Krisztus, ki nikoga ne vkani, ti je szám obeccsal blázsénsztvo, gda je etak reko : „Blázséni szo, ki preganjanje trpijo zavolo pravice, ár je njihovo Nebeszko Králesztvo.“ Kaj nám pomága csaszt ino imenitnoszt, stero nám lűdje morejo dati? Dokecs szmo na etom szveti, nám dobro ide, i naszhvalijo i postűjejo lűdjé, — i gda sze nasa dűsa locsi od tela, gda moremo pred Szodca sztopiti, oh teda mo vidili ka je sze to necsimurnoszt, ka nám nikaj ne haszni. Cse taka pa na etom szveti zdozbrim, i mirovnim szreom trpimo zame-tavanje, ponizsanje i zbantűvanje, teda po onoj poti hodimo, po steroj je Jezns hodo.

Kakse je bilo Jezusa zszivlejnjé ? Dacsiravno szv. pizsmo nám szamo teliko naznanje dáva od Jezusovoga detinsztva, ka je podlozsen bi Jozsefi i Mariji, gvűsno je, ka je Jezus szvoje detinsztvo v molitvi doprineszo. Naj prle Jezusa v jeruzsalemsszkoj cerkvi najdemo. I zakaj je v cérkev hodo ? Bogá molit. Njemi je ne trbelo Bogá moliti, ár je On szam Bog, ki nemre gresiti, ino denok je Bogá molo. V onom vremeni je lűdsztvo ravno tak, kako zdaj, dalecs od Bogá hodilo, v temi szo bili, nej szo steli od Bogá csűli. Za toga volo je molo Jezus, naj lűdsztvi pűldo dá, naj meszto njih Bogi áldov szkazűje. V nasem vremeni tűdi doszta lűdi sze je odtrgnilo, locsilo od Bogá, nesese ga szpoznati, niti ga moliti. Tak právi ka je molitev norija, to ne trbe, ar Bog tak zná nase potrebesine. Oh, kak szlepi szo, ki tak guesijo ! Mi ne molimo záto, naj Bogi naznanje davamo, ka nám je potrebno, ar to On bole zná, kak mi, nego mi zato molimo Bogá, naj sztem naso niecseszt, naso podlozsnoszt Bogi prikazsemo. Duzsni szmo moliti, ár brez molitvi ne zadobimo miloscse, brez miloscse pa nega vekivecsnoga zszivlejnjá. I Jezus nám szam veli naj Bogá molimo, gda je vűcsenikom etak pravo : „Vi teda etak molte : Ocsa nas ki szi vu Nebészaj i t. d. Tebi teda, ki ne poszlűsas na takse gresne lűdi, ki molite-v za norijo drzsijo, nego szvoje dűi v molitvi dopol-njvas, tebi ne jasz, Krisztus ti právi, ka sze ti nebésza odprejo. Odprejo sze nebésza, ár je molitev tiszti klűcs, z sterim Szrce Bozsjo na szmilenje nagnemo. Ali ne pozábí draga dűsa, ka je ne vszaksa molitev Bogi dopadliva. Cse

tak scsés, naj tvoja molitev Bogi prijetna bo, tvoje zsvlejnje mores tak ravhati, ka k zsvlejnji Jezusa ednako bode. Kak trbe teda moliti? Vu imeni Jezusa, Z Jezusom zjedi nenji moremo moliti. Záto gda moliti scsés, zgoni iz pameti tvoje v szakdanésnje mislejnje, obrni szrcé i pamet k Jezusi, pogrozi sze v Njegovo Szrcé, pozábi v sze tvoje nevole, lúdsztvo, ja, escse szebé szamoga, i szamo z Jezusom szí pogucsávaj; tak de tvoja molitev Bogi prijetna. Ali to z jedinenjé z Jezusom more vszigdar ednako biti, nigdar sze ne szlobodno locsiti od Bogá, kak nam Jezus právi: vszigdar terbe moliti i nigdar ne henjati.“ To je, nasa dela moremo Bogi goraldúvati i niti edno minuto sze ne szpozábíti, ka nasz Bog vidi, csűje, záto tak moremo zsvleli da Njega zgrehom ne zbantűjemo. Ki na etom szveti z Bogom prikapsen zsvé, on bode na drűgom szveti tűdi z Njim prikapsen: blázsen.

Kakse je bilo escse Jezusa zsvlejnje? Gde je Jezus hodo, tam je znaménje dobrocsinejnja nihao. Szveto pizsmo tak právi od Jezusa, ka je: „Okoli hodil i je dobro csinio.“ Dobro je vesino z bogátcom tak, kako z szíromákcom, z gűhsnikom kak z pravicsnim. Sto bi bil mogocsen dol napiszati Jezusa dobrocsinenja? Ti ki ete recsi cstés, ti zagvűsuo znas, kelko dobroga je vesino Jezus, gda je kak cslovek i Bog na zemli hodo, ti znás kelko dobroga vszini zdaj tűdi, ár ti szám doszta dobrot od Njega vszaksi dén jemljés, ne je teda potrebno meni tebé opominati na one dobrote. To ti scsém szamo na szrce zvézati, vszini dobro z tvojim prijátelom. Radűj sze z onim, ki sze radűje, i jocsí z tem, ki jocsé, ár Krisztus právi, ka miloscso zadobis. Glej, ti szí ravno toga Ocse dete, koga js tvoj prijatel. Ti i tvoj prijatel ednoga Nebeszkoga Ocsó imáta. Jeli szí teda ne duzszen tvojemi brati pomágati? Ali ka miszlis, csé ti mas vsze ka tebi terbe, ino ti escse vise pride, tvoj brat je pa szíromák, ino k tebi pride almostvo proszit, i ti sze od njega vkraj obrnes, ka miszlis ka de ti lúdsztvo pravilo? Jeli to, ka szí neszmlilen? I cse zdaj prijatel k tebi pride, ino te proszi naj me nikaj darűjes, i ti sze trdoszresno vkraj obrnés od njega, ka miszlis ka de ti Goszpodin Bog pravil? Jeli to ka szí neszmlilen? Vűpas teda szmlilenje od Bogá, komi je eden cslovek tak dober, kak drűgi, cse sze ti ne szmlilis tvojemi

prijatli? Nemiszli szí to! Zátó cse scsés ednok szmilenje, cse scsés ednok v országi tvojega Ocsé sze radúvati, na etom szveti mores tvojemi blizsnjemi na pomocs biti. Ali pomocs je ne zadoszta. Lúbézen mores imeti proti tvojemi blizsnjemi, tákso lúbéznoszti, stera vdrúgom csloveki szvojega brata vidi, ja esese vecs, ti mores vtvojem blizsnjemi podobo (kejp) Bozsji viditi. Zátó právi nas Zvelicsar „ka tomi naj mejnsemi vcsinis, meni vcsinis.“ Teda je prijetno Bogi nase dobrocsinenje, cse zdozrim szrcem vcsinimo dobro, ár Bog ne gléda na zvünesnje delo, nego On nase szrcé gléda. Gda te szíromák álmostvo proszi i nemas nikaj ka bi me dal, ár szí szám szíromák, denok lehko mas zsalosztno szrcé za toga volo ár nemores njemi pomágati i to je rávno telko vredno pred Bogom, kak csé bi me ti álmostvo dao. Dajaj teda szíromaki dobre recsi i tanács; potrostaj njega, navcsi ga, ka je trplenje i szíromastvo prijetno Bogi, zátó naj postúje szvoje szíromastvo. To szo milosztnoszti dúhovna dela.

Táksi je bil Jezusa zsitek — etaksi naj bode i nas zsitek. Szíromastvo, poniznoszt, molitev i álmostvo to je pot v nebésza. Lehko me esese pitas, gde je pot v nebésza? Odgovórim ti; „Jezus je pot“ sztopi na njo i v nebésza prides. Isztina je, to je zsmetna pot, ár v szíromastvi sziveti, Bogá moliti, ponizsen biti, álmostvo dávati nám zsmetno szpádne, ali gvüsno, rávna pot je i zato zavoljo nase nemrtelne dúse moremo po njoj hoditi. Ár ka nam valá, csé celi szvet zadobimo, cse na etom szvejti veszélje mamó, na drúgom pa vekivecsno pogüblenjé, pekeo nájdemo? Z miszli szí, o krscsenik, ka szamo edno dúso mas, i csé to zgübis, té szí vsze zgübil. I cse dúsa ednok v pekeo szpádne odnet sze vecs nigdar ne resi, ár je tam vekivecsno pogüblenjé. V pékli niscse nemore vecs kaj dobroga csiniti, ka bi Bogá pomirio, v pékli je vekivecsen ogenj. Sv. Bernat i Bonaventura nasz etak vcsita: „Cslovek szí nebésza lehko vkrádne“ — to je, ki dobro csinijo na etom szveti z szvojimi blizsnjemi, z tem szí nebesza priszlúzsijo. Obdrúgim etak pravita: „Cslovek z szilov lehko vnebesza pride“ ka je tá szila, cse ne szíromastvo? Pa dale etak právita: „Drúgi szí nebésza küpijo“, tak je küpijo szí, ali nej z penezi, nego z tem, ka nase imanje razdelimo, i nebeszke kincse szí szprávlamo. I ob szled-

njim „nisterne v nebésza priszili,“ njihovo terplenje, ospotávanje, zbantúvanje stero na etom szveti zdozrim szrcom gori vzemejo, njih v nebésza szpravi. Jasz tak miszlim ka z toga, ka szam ti pravil, znás stera je pot vnebésza, proszim le záto sztopi na njo, i bos vido, ka ne zablodis. Ali escse edno: cse je Jezus pot vnebésza, Marija je Vrata nebeszka. Záto niscse ne pride vnebésza, szamo po Mariji. „Niscse sze ne zvelicsa, o Maria, szamo po tvojoj milosci! právi szv. Germán. „Ne pride v pekeo, ki postúje Marijo, i nemore sze zvelicsati niscse, szamo komi sze Marija szmili“ právi szv. Ignácij. Obrni sze teda vszaksi dén k Mariji, k Nebeszkim Vratam, i proszi miloscso, i bos vidil ka sze ti Nebeszka Vráta odprejo. Drága dűsa, pokázao szam ti pot i vata, stera vnehésza pelajo, proszim te sztopi na to pot, i klonkaj pri vrataj — tak bos vekivecsen zsitek zadobo.

Horváth Lovrenc.

Glászi z domácsih fár i z celoga szveta.

Prvi szv. Szebestjani sze je zacsélo nabiranje na oltár Szrca Jezusovoga. Nepoznano je tű escse najlűbez-nivese Szrce bozsánszko, gorécs zselemo záto njegov oltárek goriposztaviti, naj je ponjem szpozna Goriesko tűdi. Doszta právi bratov mámo tű po rodi, ali mrzli szo nam po veri, ti szo escse ne zapiszani v to szmilenio Szrcé, gori posztávimo záto podobo njegovo naj sze po nasi inolitvah odpré to Szrcé za nje tűdi, stere tak

globoko ljubimo i tak szcresno pomilujeno. Oh dobre duse, ljubitelice Szreca Jezusovoga, mozski i zszenszke, vrli mladenci i mladenke z neduzsnov decsicov vřed molite doszta za nász, naj sze nam zselécs zselno dobro nakanenje escse letosz poduni.

— —

Kakso pot opravi eden pleszec? Preminocsi fasenek szo v Londoni — glavnom meszti Anglezskoga — edno pleszalno szpraviscse drzsali i tam szo vöszkazali, kelko trüda ma eden pleszec. Vsze vküper szo 30 pleszov opazili, med sterimi je bila stirikrat polka, stirikrat mazurka, oszem valcerev, quadrill i drügi pleszi, pa szo te zracsnali, da je eden pleszec, steri je vszeh 30 pleszov do konca pleszao, 7380 taktusov napravo, 2243-krát sze je obrno, i 7170 sztopajov vesino — tak ka csi bi z tem trüdom po vednakoj poti so, bi od szv. Jürja do Cankove, ali od Belatinec do Gréde priseo pa bi sze escse po celoj poti mogeo 522-krat prignoti. — Nebi rad steri pleszec szkusao, kak to ide? 10 kilometrov poti pa na vszaki kilometer sze 52-krat prignoti? Vnogim bi znam dobro bilo to za pokoro dati.

Rednikovo na glaszdávanje.

V. J. Sv. Lenart. Hvala za poslani dar.

H. L. Szombathely. 50.

Dári za ponávanje cserenszovszke cérkve na szpome-
nek 50-letnoga razglasenjá verszke pravice od Marijinoga
nevtepenoga proprijétja vküp dani :

4. Na Szpovedálnico :

Od krizsne poti osztalo	51	frt	73 $\frac{1}{2}$	kr.
Kotrige roznoga venca z Trnja	5	"	—	"
Dekle z Trnja	1	"	—	"
Kotrige Oltárszkoga szvesztvo i Szrcé				
Jezusovoga bratovesine z Trnja . .	1	"	70	"
Marijanszka družsba z Szrednje-Bisztrice .	1	"	—	"
Z cele Fare	12	"	26 $\frac{1}{2}$	"
Vsze vküp	72	"	70	kr.

Szpovedálnica pride z domo szpravlanjom i z goriposztav-				
lenjom vréd	62	frt	70	kr.
K sztubam na predganico grajka	10	frt	—	kr.
	72	frt	70	kr.

Szledkar prislo esçse 90 kr. ka je na Szrca Jezuso-
voga oltár osztalo.

Klekl Jozsef,
bívi kaplan.

Szpoznano i pohvaljeno v Szomboteli na vöposztavljanji leta
1903-ga. V. St-Louisi (v Ameriki!) z srebrnov medaljov.

LEWISCH ROBERT

sztebrov riszanje, oltarov zidanje,

ooo zlatarsztvo i malanje ooo

Delavnica: Na vogli
Kalvarijszke i Csillag-
villice.

SZOMBOTELI.

Stacun:
premontrejszka
hizsa.

Novi oltari, predgance, krsztnei
sztüdenci, szpovednice, cerkvene

sztolice

i. t. d. poleg danoga ali od
mene napravlenoga nacsrtä.

Lurszke Marije votline

Bozsi grobi

vszakovrsztina nacsrt; cena po-
leg velikocse i delanja.

SZTOJECSI MALI SZTEBRI

v umetnom izdelovanji iz Cirbola-dreva, namalani i po-
zlacseni.

Sztárik oltarov, predganc i sztebrov popravlanje. Cerkvih
malanje, najprosztese i najimenitese.

